

Fiziki şəxslərin gəlir və hüquqi şəxslərin mənfəət vergisinə edilən əlavə və dəyişikliklər

2017-ci ildən bu vergi növləri ilə bağlı edilən əlavə və dəyişiklikləri bir neçə istiqamətə ayırmaq olar:

Vergi ödəyicilərinə güzəşt və azadolmaların verilməsi:

Vergi Məcəlləsinin **102.1.22-ci** maddəsinə edilən dəyişiklik yerli bank və xarici bankın Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən filialında fiziki şəxsin əmanəti üzrə ödənilən illik faiz gəlir, habelə emitent tərəfindən buraxılan istiqraz və səhmlər üzrə ödənilən dividend, diskont (istiqrazların nominalından aşağı yerləşdirilməsi nəticəsində yaranmış fərq) və faiz gəlirlərinin gəlir vergisindən azadolma müddətini **3 ildən 7 ilədək artırmışdır.**

Vergi Məcəlləsinin **106.1.5-ci** maddəsinə edilən dəyişiklik isə "İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" publik hüquqi şəxsin, dövlət adından yaradılan səhiyyə (tibb) müəssisələrinin gəlirlərinin mənfəət vergisindən azad olunmasını nəzərdə tutur.

Vergi ödəyicisinin vergi tutulan gəlirinin (mənfəətinin) müəyyən olunması:

Vergi Məcəlləsinin **114.3.2-ci** maddəsinə edilən dəyişiklik və yeni **114.3.2-1-ci** və **114.10-cu** maddələri yüksək texnologiyalar məhsulu kimi təsnifləşdirilən hesablama texnikasının (məsələn, kompüter, planşet və s.) əvvəl olduğu kimi **25 % dərəcə ilə**, digər maşın və avadanlıqların artıq **25% deyil, 20% dərəcə ilə** amortizasiya olunmasını təsbit edir. Digər tərəfdən nəzərdə tutulur ki, dövlət müəssisələri dövlət büdcəsinin investisiyaları hesabına aldıkları aktivlərin illik hesablanmış amortizasiya məbləğini tam həcmdə deyil, müvafiq dərəcələrlə hesablanan amortizasiyanın yalnız **40%-ni** gəlirdən çıxma biləcəklər.

Vergi Məcəlləsinə əlavə edilmiş **109.8-ci** maddə nağd hesablaşmaları rəsmiləşdirən nəzarət-kassa aparatının çeki və ya qəbzlər malların alınması ilə bağlı çəkilən xərcləri təsdiq edən sənəd hesab olunmamaqla gəlirdən çıxılmasına əsas vermədiyi vurğulanmışdır.

Eyni zamanda, Vergi Məcəlləsinin yeni **130-1-1-ci** maddəsi iqtisadi fəaliyyət sahələri üzrə vergitutma məqsədləri üçün gəlirlərin və xərclərin uçotunun aparılmasının xüsusi qaydalarının olacağını qeyd edərək, bu qaydaların Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən olunmasını təsbit edir.

Qeyri-rezidentlərin daimi nümayəndəlik yaratmadan Azərbaycan mənbəyindən əldə olunan gəlirlərinin vergiyə cəlb olunmasının tənzimlənməsi:

Vergi Məcəlləsinin **125.1.8-ci** maddəsinə edilən dəyişiklik keçirilən lotereya, digər yarış və müsabiqələrdə iştirak edən qeyri-rezident gəlir əldə edərkən, ona ödəniləcək uduş (mükafat) məbləğindən iştirakla bağlı ödənilən pul vəsaitini (pul qoyuluşunu) çıxaraq yaranan fərqdən ödəmə mənbəyində **10% dərəcə ilə** verginin tutulmasını bildirir.

*Misal: Respublikada keçirilən lotereyada iştirak üçün bir neçə lotereya biletinin alışına **10 manat** sərf edən Türkiyə vətəndaşı **100 manat** məbləğində uduş əldə etdikdə, ondan **9 manat** məbləğində vergi tutulmalıdır $((100 \text{ manat} - 10 \text{ manat}) * 10\%)$.*

Vergi Məcəlləsinin yeni **125.1-1-ci** maddəsi qeyri-rezident şəxslərə məxsus elektron pul kisəsində hər hansı məqsədlə pul köçürən Azərbaycan Respublikasının rezidentindən köçürməni yerinə yetirən yerli banka, xarici bankın Azərbaycan Respublikasındakı filialına və ya milli operator olan "Azərpoçt" MMC-yə ödəmə mənbəyində **10% dərəcə ilə** vergini tutmağı həvalə edir.

Misal: Respublika vətəndaşı WebMoney-də açdığı hesaba 100 manat köçürülməsi barədə banka müraciət etdikdə, ödəmə mənbəyində 10 manat vergi tutulmalı, yalnız 90 manat elektron pul kisəsindəki hesaba yönəldilməlidir.

Vergi Məcəlləsinin yeni **13.2.16.14-1-ci**, **125.1.9-cu** və **128.3-cü** maddələrinin müddəaları siyahısı hər il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən olunan güzəştli vergi tutulan ölkələrdə təsis edilmiş (qeydiyyatdan keçmiş) şəxslərə birbaşa və ya dolayısı ilə ödənişlər edən rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəliklərinin bu ödənişlərdən ödəmə mənbəyində **10% dərəcə ilə** vergini tutmalı olduqlarını göstərir.

Misal: Rezident hüquqi şəxsin tapşırığı ilə onun Gürcüstandakı nümayəndəliyi güzəştli vergi tutulan ərazi kimi təsnifləşdirilən Kayman adalarında qeydiyyatda alınmış şirkətə 10.000 manat ekvivalentdə ödəniş etdikdə, ödənilən vəsaitin 1.000 manatı vergi kim ödəmə mənbəyində tutulmalıdır.

Vergi Məcəlləsinin yeni **17.6-cı** və **149.1.3-1-ci** maddələri vergiyə cəlb olunan gəliri Azərbaycan mənbəyindən olan və bu gəlirindən ödəmə yerində vergi tutulmayan qeyri-rezidentlərin gəlirlərinin Azərbaycan Respublikasında vergi agenti vasitəsi ilə bəyanetmə prosedurunu tənzimləyir. Vergi agenti təyin olunan şəxs **30 gün ərzində** Vergilər Nazirliyinin müəyyən etdiyi formada arayış təqdim etməlidir.

Rezident şəxslərin ödəmə mənbəyində vergiyə cəlb olunması:

Vergi Məcəlləsinin **102.1.13-cü** maddəsinin ləğvi, **150.1.10-cu** maddəsində edilmiş dəyişiklik və yeni əlavə edilmiş **150.1.11-ci** maddə nəticəsində Maliyyə Bazarlarına

Nəzarət Palatasında qeydiyyatdan keçmiş lotereyalardan və dövlət daxili uduşlu istiqrazlardan əldə olunan uduşlar vergiyə cəlb ediləcəkdir. Eyni zamanda, keçirilən lotereya, digər yarışlar və müsabiqədən pul şəklində əldə olunan uduşun (mükafatın) ödəmə mənbəyində **10% dərəcə ilə** vergiyə cəlb olunması təsbit olunur. Vergi ödəməni edən şəxs rezident hüquqi şəxs və fərdi sahibkar olduqda həmin şəxs tərəfindən, ödəməni edən daimi nümayəndəliyi olmayan qeyri-rezident olduqda isə uduş (mükafat) əldə edən şəxsin bank hesabının olduğu yerli bank, xarici bankın Azərbaycan Respublikasındakı filialı və ya poçt rabitəsinin milli operator olan “Azərpoçt” MMC tərəfindən tutulmalıdır. Ödəmə mənbəyində uduşları (mükafatları) ödəyən şəxs **hesablanmış vergi məbləğini hesabat ayından sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq bəyan etməli və büdcəyə köçürməlidir.**

Misal: Azərbaycan vətəndaşı uduşa qoyulan və sərflənən pul vəsaiti çıxılmaqla “Azərlotereya” ASC tərəfindən keçirilən lotereyada 100 manat məbləğində uduş əldə etmişdir. 100 manatı ödəyən “Azərlotereya” ASC ödəmə mənbəyində 10 manat vergini özü tutmalıdır.

Vergi Məcəlləsinin yeni **150.1.9-cu** maddəsinə edilən dəyişiklik torpaqların təqdim olunmasından gəlir əldə edən şəxsin əvvəlki kimi gəlir (mənfəət) vergisini deyil, satılan torpağın sahəsinə uyğun olaraq sadələşdirilmiş vergini ödəməli olduğunu bildirir.

Vergi Məcəlləsinin yeni **150.1.12-ci** maddəsi öz növbəsində hesablaşma hesabında olan pul vəsaitlərini vergi ödəyicisi olan hüquqi şəxslərə və fərdi sahibkarlara nağd şəkildə verən yerli bank, xarici bankın respublikadakı filialı və ya milli operator olan “Azərpoçt” MMC tərəfindən ödənilən məbləğdən **1% dərəcəsi ilə** sadələşdirilmiş vergini hesablamayı, vəsaiti alan şəxsin bank hesabından tutmayı və bəyan etməyi həvalə edir.